

БОРОТЬБА

709
~~779.~~
Національно-політична Бібліотека
ХЛІБОРОБСЬКОЇ ПРАВДИ“

I. 2.

~~779.~~
~~777~~
Боротьба
новочасного
Прометея

In Jancigom

Cernăuți, 1936

Національно-політична Бібліотека
„ХЛІБОРОВСЬКОЇ ПРАВДИ“
Ч. 2.

774.

Боротьба новочасного Прометея

87926/2

Cernăuți, 1936

Накладом „Хліборобської Правди“

Львівська державна
наукова бібліотека

395

Боротьба новочасного Промитея

Совітські республіки, яких обмір виносить шестю частъ земської кулі, з 150,000 000 мешканців, стали на часі, з точки погляду поняття пересічного Європейця, тереном надзвичайних експериментів. Весь захід слідить з великим заінтересуванням за розвитком цих республік, інтерисуючися всіма відомостями, які доходять через кордон відділюючий совітський схід від решти світа, не лише територіально але і в'дмінним суспільним устроєм, психологією, культурними поняттями, політичними інституціями і ін.

Найцікавішим явищем в життю совітів це політика, яку вони провадять відносно інших народностей і їх зусилля розв'язання всіх справ цих народностей.

Совітська політика відносно меншостей надзвичайно цікавим експериментом, в державі

де половина людности належить до пануючої нації а друга половина перенята сильним бажанням до національного визволення і пірвання штучних оков, створених традиційною, віковою імперіялістичною російською політикою.

По короткім існуванню самостійних держав, які в 1917. р. оголосили свою самостійність (Україна, Дон, Кубань, Грузія, Азербейджан, Гірські народи північного Кавказу), скерувала совітська Росія всі свої сили в напрямі знищення самостійности тих держав і прилучення їх до Росії.

Російський комунізм, заявив вправді устами Леніна, що признає право самоозначення народів, щоби ці відірвалися від Росії, колиж одначе прийшлося перевести ці гасла в життя, він на жаден спосіб не хотів згодитися на пересунення границі о кілька тисяч кілометрів на схід, що означалоби утрату багатих українських і кавказких теренів. Із цього приводу розпочалася боротьба, яка тревала від 1918. до 1922. р. на різних

фронтах. Поневолено Україну і козацькі краї, та „усмирено“ Кавказ і Туркестан.

Мимо мілітарної побіди Росії над неросійськими краями, знайшлося совітське правління в коротці у величезних труднощах, виникаючих з безперестанних зусиль до самостійности України, кавказких країв, Татар з над Волги і прочих неросійських народностей. Тоді то створено досить скомпліковану концепцію меншостевої совітської політики. Ухвалено щоби проти сепаратистичних зусиль ужити всіх средств терору і репресій а з другого боку розпочати позитивну меншественну політику, вважаючи конечним скріпити совітський апарат і комуністичну партію в неросійських краях.

Процес відродження ріжних народностей мавби творитися після комуністичної ідеології. Мовні права не сміли ніколи переходити згори призначених границь а культура кожного народу малаби бути рідною лише що до форми а комуністичною, що до змісту. І так допровадили теоритичні розумування

комуністичних провідників над проблемою народностей до створення власної, нової спільної, совітської культури, яка нині являється новочасною російською культурою. Москву оголошено столицею комуністичного світа і нової пролетарської культури. Мовні відміни не були на перешкоді, щоби та новостворена в Москві пролетарська культура заняла передове становище у всіх неросійських краях, приналежних до союзу совітських республік.

Всі відхилення від призначеної з точки погляду комуністичної доктрини вважають кснтрреволюцією і шовінізмом. Головнож українська і грузинська література повинні після доктрини нової культури відкинути історичний і народний романтизм і мусять перенятися тенденціями розвою нового комуністичного устрою і нових культурних вартостей, створених в новім совітськім Римі, в Москві.

Рівночасно з пропаґандою месіянїзму російсько-совітської культури, зміреної до

цілковитої нівеляції і знищення культур народностей, затісняють чим більше державно правні і політичні вузли В 1923. р. підписано в Москві федераційну умову Росії з неросійськими краями, Україною, Кавказом і Білорусею і на підставі цієї повсталася радянська держава, т. зв. Союз радянських, соціалістичних республік.

В наступних роках уніфікаційні змагання чим раз більше стісняють компетенції народних республік, касуючи комісаріати (міністерства) найважливіших ресортів, як внутрішніх справ, сільництва, справедливості і ін. і обмежуючи компетенції поодиноких республік до справ освіти і публичного здоров'я. Політичні компетенції цих республік обмежено зовсім так, що приміром комуністична партія України стала частиною російської. В такий спосіб перепроводили радянці цілковиту централізацію, позбавляючи поодиноких республік прав самостійності, забезпечуючи російському народові правлячу роль, відповідно до нових форм радянського устрою.

Політика проваджена совітами відносно мови народностей мала за ціль не лише влекшити пропагування комунізму між неросійськими народами але і відтягнення інтелігенції тих народів від політичної діяльності, спрямовуючи цю на ділянку культурної праці на плятформі лояльності совітському устроєві. З початку ця метода мала успіх, тому що інтелігенція неросійських народів, змучена безперестанною політичною боротьбою, бачила на цім терені можливість праці для своїх народів. В наслідок цього зачався певний розвиток культурного життя на Україні і в прочих краях.

Заразом розпочався знаменний процес культурної експанзії, який переходив границі призначені совітською політикою і розпочав боротьбу проти гегемонії російської культури.

В найяскравішій формі розпочався цей процес на Україні. Нова українська література, якої репрезентантом був Хвильовий, кинула нове гасло орієнтації на західню

Європу, виповідаючи війну російській гегемонії. Був то свого рода визов на поєдинок двох відмінних культур і світоглядів. Подібні тенденції виявлялися в науковому і політичному житті і Українська Наукова Академія в Києві стала, після комуністичного словаря огнищем української контрреволюції. В нашій пам'яті знаменні виступи українських комуністів в рр. 1925. і 1926. з протестами проти ігнорування українського пролетаріату, який не трактовано як рівного з рівними але як гельота.

Заалармовані цим рухом, розпочали совіти ряд репресій проти нього. В нашій пам'яті голосні св. ч. політичні процеси заінсценовані совітами, які закінчилися відомими засудами, засланням і ін. Найголовнішим був процес проти 45 українських учених і діячів на чолі з віцепрезидентом Української Академії професором Єфремовим, яких обвинувачено за приналежність до союзу визволення України і за приготування до відірвання України від СРСР. Таке саме діялося між

Білорусами, Татарами, на Кримі і в Туркестані, де розстріляно провідника Касимова і кілька його товаришів. В нашій свіжій пам'яті розстріляння поверх 20-ох українських поетів і письменників, м. ін братів Крушельницьких і інших.

Отці всі змагання, це найліпшим доказом що між неросійськими народами совітів, триманих в кайданах лише терором і військовою окупацією, повстає грізне *Memento mori*.

Цей рух не в силі стримати ні елястична софістика совітської меншественної політики, ні фізична і мілітарна сила. Відроджений під маскою інтернаціоналізму, захланний російський націоналізм, робить розпучливі заходи, щоби знищити націоналістичні рухи і задержати домінуюче становище Росії на європейським сході.

Проте процес великої революції, започаткованої в 1917. р. триває дальше і вона не скінчиться скорше, доки всі поневолені народности совітської Росії, які згуртовані нині під знаменем Прометея, не увільняться

з совітських кайдан і неосягнуть самостійності,
так як це зробили Фінляндія, Естонія, Латвія,
Литва і Польща.

До цього останнього акту великої революційної драми, повинна бути європейська публична опінія приготовленою.

В обороні рідних мов неросійських народів СССР

Як ілюстрацію до боротьби новочасного Прометея, містимо тут письмо емігрантських організацій Азербейджану, Карелії, Північного Кавказу, Криму, Дону, Грузії, Кубані, Туркестану й України, вислане до різних редакцій і політичних осіб.

Маємо честь предложити Вам таке прохання :

Уряд московських большевиків вернувся від цілого ряду літ на всьому просторі СССР до старої москалізаційної політики царату. За кулісами фіктивного існування національних республік провадить Москва з нечуваною брутальністю і силою цілим партійним і державним апаратом безоглядну москалізацію. Остаточні цілі мовної політики московських большевиків вияснюють нам такі факти :

1. Заява Сталіна на XVI зїзді ВКП(б) : „Розквіт національних формою і соціялістичих змістом культур в умовах диктатури про-

летаріату в одному краї для злиття їх в одну спільну соціалістичну (і формою і змістом) культуру з одною спільною мовою, коли пролетаріат переможе у всьому світі й увійде в життя соціалізм, — у цьому саме суть діалектичності питання, поставленого Леніном про національну культуру“.

2. Тому, що події останніх років підірвали віру московських большевиків в їх перемогу над світом, вони почали здійснювати це завдання, щоб створити одну спільну мову в межах ССРСР, визначаючи мовою пролетаріату мову Леніна і Сталіна та жовтневої революції — мову московську. На злиття нац. мов народів ССРСР з мовою московською спрямована вся праця большевицького мовознавства, що устами свого ідеолога Марра виставила т. зв. яфетичну теорію, яка ясно окреслює цілі мовної політики Москви:

„...Питають, яка суть яфетичної теорії? Я відповім так: Суть її в тому, що, виходячи з історизму рідно і навіть багато стадійних діб, вона дала побудовану методою

діалектичного матеріалу науку про мову, викрила єдність повстання елементів мови і розвитку їх у мову, повстання форм, що разом із господарством, мають у висліді боротьби й перемоги пролетаріату, перетворитися в єдність мови-думання з єдністю світового господарства і його бази“. (Н. Я. Марр : „Язык і современность“).

За Маром : „Завдання сучасного мовознавства є: вивчити техніку мовної творчості для полегшення та прискорення процесу мовної уніфікації, який тепер здійснюється“. (Н. Я. Марр : „К происхождению языков“).

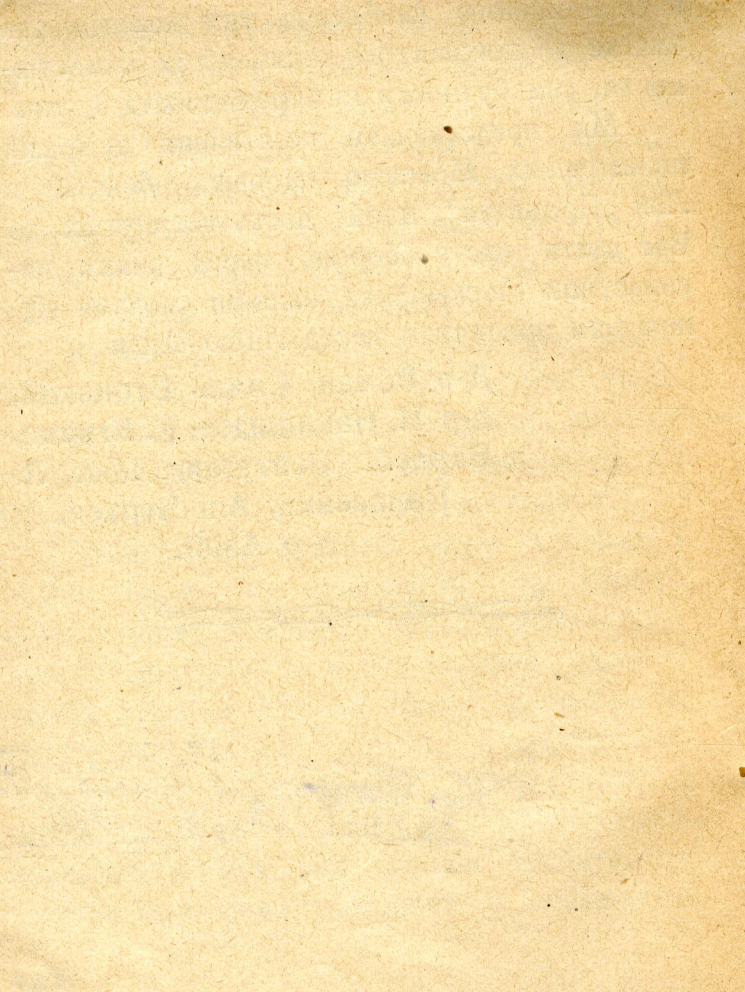
Численні авторитетні заяви Сталіна і теорія Марра не залишають нам ніякого сумніву щодо правдивої мети большевицької мовної політики а москалізаційна акція в межах України, Карелії, Криму, Ідеал-Уралу, Північного Кавказу, Грузії, Азербейджану, Туркестану, Інтерманджії, Комі (Зирян) і серед усіх інших народів СРСР та brutальне поневолення мов тих народів свідчать, що Москва не обмежується лише до політичного

й економічного гноблення тих народів, але змагає до цілковитого знищення їх самостійності, самобутности та окремішности їх мов.

Ми, представники політичних еміграцій поневолених Москвою народів, об'єднані в Лізі „Прометей“, маємо честь звернутись до Вас взяти нас в оборону перед диким насильством Москви над нашими мовами відповідним протестом перед Лігою Націй.

Д-р Роман Смаль Стоцький,
д-р И. Накашидзе, К. Юмаке,
Барасбі Бейтуган, інж. Л.
Панасенко, Алі Чертен,
д-р Азібі.

PA 395

0,45 K.
(1986)

PA 395

Боротьба